

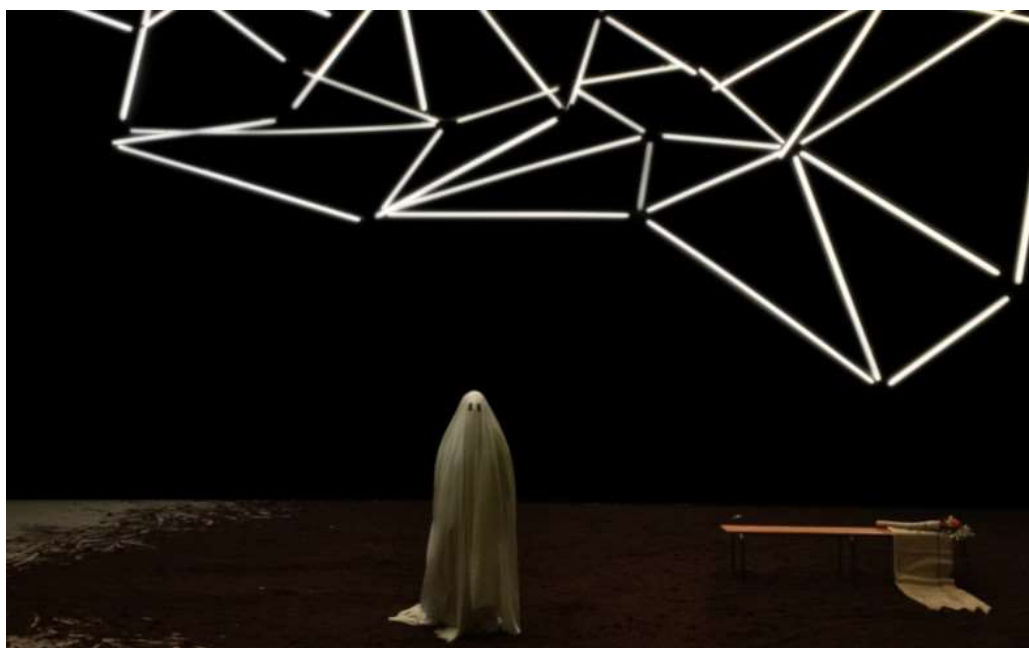
MERCAT DE LES FLORS

CASA DE LA DANSA

CHRISTIAN RIZZO

ICI—CCN Montpellier

DOCE

Temporada 2019-20

Del 3 al 6 d'octubre a les 20 h (dg 18 h). Sala MAC. Preu 22 €

COPRODUCCIÓ MERCAT DE LES FLORS

Text de presentació de l'espectacle

Hi ha una casa que trobem, una casa que construïm, una casa on convidem, una casa que deixem.

Hi ha un espai, un interior, concret o mental, un indret fora dels altres on la intimitat i el comú negocien la història en plural i temptegen la poesia, plegats.

Hi ha els espais subjacents que connecten els habitants d'un dia o d'una vida, i els fantasmes de cadascú que ocupen la totalitat.

Hi ha les musicalitats dels cossos que s'harmonitzen quan l'exterior és fràgil, i que cerquen el seu propi avenç quan l'entorn esdevé indulgent.

Hi ha vides amb durades diferents.

Hi ha el silenci, cada cop redomesticat, per veure la calma en els signes de la tempesta.
– **Christian Rizzo, juny de 2017**

Després de la trilogia dedicada a les relacions entre danses d'autors i pràctiques anònimes i d'una peça per al públic juvenil, Christian Rizzo aborda una nova experiència grupal sota el títol d'*une maison* (una casa).

una casa que acollim i que deixem que ens habiti.

una casa, per no obstaculitzar el moviment, per afavorir la circulació.

una casa com a espai mental, com els traços que els infants dibuixen amb guix sobre l'asfalt.

Fonaments que arrelaran tant com la trilogia *mon amour – l'oubli, toucher du bois – le bénéfice du doute*, i una arquitectura que juga a multiplicar els punts de vista i magnifica la topografia en moviment *d'à côté*.

Un desig de reunir una família proteïforme, de creuar experiències i maneres de ser present.

Un estar junts en el moviment, en la necessitat de ser mogut per poder-se moure, en una relació emissor-receptor constant.

Una dansa com a flux continu, sense subjecció, de la qual no podem designar el punt de partida, com els corrents marins i el vent.

Un sistema d'escriptura com un aliatge finament cisellat entre una comunitat tàctil i solituds que mantenen el gust per aquest tacte i negocien una relació física amb un espai buit, a vessar d'històries i de futur.

Catorze intèrprets atrapats en aquest flux de vitalitat del qual són la llar/les llars i que, tanmateix, els embolcalla, i microficcions com a records incrustats...

Smaranda Olcèse Trifan, març de 2018

Crítica de dansa / investigadora independent

Biografia de Christian Rizzo

Christian Rizzo va debutar en el món artístic a Tolosa de Llenguadoc, on va fundar un grup de rock i va crear una marca de roba, abans de formar-se en arts plàstiques a la Villa Arson, a Niça, i de decantar-se inesperadament per la dansa.

Durant els anys noranta, va treballar com a intèrpret a Europa amb diferents coreògrafs contemporanis, alhora que va compondre la música d'algunes peces i es va dedicar també a la creació de vestuari.

El 1996 va fundar l'Association Fragile, amb la qual presenta *performances*, instal·lacions, solos o peces grupals que alterna amb altres encàrrecs per a l'òpera i els àmbits de la moda i les arts plàstiques. Des d'aleshores, han vist la llum més d'una quarantena de produccions, a banda de diferents activitats pedagògiques.

Christian Rizzo imparteix classes regularment a diferents escoles d'art de França i altres països, així com en institucions dedicades a la dansa contemporània.

L'1 de gener de 2015, Rizzo va assumir la direcció del Centre Coreogràfic Nacional (CCN) de Montpellier - Occitània. Conegut actualment com a **ICI (Institut Coreogràfic Internacional)**, proposa una visió transversal de la creació, la formació, l'educació artística i l'obertura als públics. Amb una base consolidada en les pràctiques i els territoris, el projecte ICI-CCN és en primer lloc un espai de prospecció que integra en un sol moviment la participació d'artistes, l'escriptura de l'acte coreogràfic i les experiències compartides.

Com a coreògraf, artista plàstic o curador, Christian Rizzo busca constantment l'elasticitat i la tensió entre els cossos i l'espai en històries en què la ficció sorgeix de l'abstracció.

Fitxa artística

Coreografia, escenografia, vestuari, objectes lluminosos Christian Rizzo

Dansa Youness Aboulakoul, Jamil Attar, Lluís Ayet, Johan Bichot, Léonor Clary, Miguel Garcia Llorens, Pep Garrigues, Julie Guibert, Ariane Guitton, Hanna Hedman, David Le Borgne, Maya Masse, Rodolphe Toupin, Vania Vaneau

Disseny il·luminació Caty Olive

Creació mitjans Jérónimo Roé

Música original Pénélope Michel i Nicolas Devos (Cercueil / Puce Moment)

Assistent artística Sophie Laly

Realització vestuari Laurence Alquier

Assistent escenografia, programació multimèdia Yragaël Gervais

Director tècnic Thierry Cabrera

Regidor escenari Marc Coudrais

Assistent regidor escenari Jean-Christophe Minart

Producció, difusió Anne Fontanesi i Anne Bautz

Producció ICI – centre chorégraphique national Montpellier – Occitanie – Direction Christian Rizzo

Amb el suport Fondation d'entreprise Hermès

Coproducció Mercat de les Flors, Bonlieu Scène nationale Annecy, Chaillot-Théâtre National de la Danse – Paris, Théâtre de la Ville – Paris, Festival Montpellier Danse 2019, Opéra de Lille, National Performing Arts Center – National Theater & Concert Hall (Taiwan), Théâtre National de Bretagne, L'Empreinte, Scène nationale Brive/Tulle, Teatro Municipal do Porto / Festival DDD – Dias da Dança (Portugal), Ménagerie de Verre – Paris, La Place de la Danse – CDCN Toulouse / Occitanie, Charleroi Danse – Centre chorégraphique de la Fédération Wallonie-Bruxelles (Bèlgica), Domaine d'O – domaine d'art et culture (Hérault, Montpellier), Theater Freiburg (Alemanya)

Amb la participació CNC – DICRéAMn / Cessió d'espai estudi CND Centre national de la danse

Socis públics Ministeri de Cultura - Direcció regional d'Afers Culturals Occitània / Pirineus-Regió Mediterrània i Montpellier Méditerranée Métropole

Entrevista a Christian Rizzo, per Bàrbara Raubert

El títol de la peça, *une maison*, fa referència a l'arquitectura o a la intimitat d'una llar?

A la connexió entre les dues coses, l'arquitectura i allò que passa a dins. I també inclou la possibilitat d'obrir aquest espai a l'exterior. En tot cas, és una casa molt habitada: 14 ballarins d'entre 22 i 60 anys!

És el primer cop que treballo amb tants ballarins, volia crear la sensació d'espai ple i així poder mostrar el contrast amb la buidor. La idea era passar de tenir casa a ser casa. Fa sis anys vas venir al Mercat amb *D'après une histoire vraie*, on hi havia dues bateries en escena.

El tema de la multiplicitat és important per a tu?

M'encanta el grup, és veritat, i sempre busco crear famílies, fragments d'humanitat. Suposo que em ve de l'adolescència. I que no m'agrada treballar sol, m'avorreixo. Quan hi ha més cervells pensant junts –encara que resulti caòtic– s'arriba a llocs que un de sol no podria. I això diu molt de la humanitat.

El treball amb els intèrprets és una creació compartida?

La responsabilitat coreogràfica i dramàtica és meua. En el procés els he demanat material, de la seva memòria, perquè la casa és un espai on la memòria se sedimenta i es transmet, i després ho he refet tot. L'obra està totalment composta, no hi ha improvisació; la llibertat està en la interpretació.

Escenografia i música són dos aspectes clau per a la peça. En quin moment apareixen?

L'escenografia va ser el primer perquè la seva construcció trigava sis mesos i calia inventar tot un programari per fer-la dialogar amb la dansa. Sovint necessito saber on succeiran les coses abans de saber què hi passarà. La música, en canvi, s'ha construït en paral·lel a la dansa. La terra que s'escampa per l'escenari i els neons que fan de teulada són dos extrems que ens recorden els de la mateixa humanitat. Volia col·locar els ballarins entre una matèria molt orgànica i una de molt electrònica. Si penso en el futur, imagino la connexió entre aquests dos mons que tenim dins nostre: amb la ment podem inventar coses extraordinàries, com la geometria, i després plorem i fem l'amor com animals.

Hi penses gaire, en el futur?

No soc gens nostàlgic, però començo a tenir por. Visc el present per distreure el passat i entendre el futur. I diria que molts hem perdut la memòria, que és com es repeteixen els errors. Em definiria com un pessimista alegre.

Christian Rizzo / Smaranda Olcèse

— ***Sobre la seva propera creació: une maison***

(Extractes, gener de 2018)

Quines han estat les premisses d'aquesta nova creació?

En un moment determinat, es va imposar aquest títol: ***une maison***, una casa, i no *aquesta casa*, *casa meua* o *la casa*. L'article indeterminat eludeix qualsevol pertinença.

Aquest títol també evoca la qüestió «interior». Em va trasbalsar el fet d'adonar-me que tenia el desig de situar-me, alhora, a l'interior i a l'exterior, dins i fora. Jugar amb una multiplicitat de punts de vista.

Seguint el que aquest títol havia desencadenat, em va sorprendre adonar-me de com s'imposava no una temàtica de treball, sinó més aviat diferents sistemes d'escriptura. Des d'un inici es van imposar dos pols: el grup i el fet d'estar sol, una comunitat i les solituds en relació amb el que podria anomenar-se ***una casa***. Interrogant aquesta comunitat i aquestes solituds, es va anar definint la idea d'espai protegit, de certa intimitat, alguna cosa desconnectada del moviment exterior. Per a mi, aquesta intimitat està relacionada amb la tactilitat. Em vaig adonar que en les meves darreres creacions, des de feia cinc o sis anys, els ballarins treballaven molt en l'espai *entremig*, sense tocar-se. El fet d'agafar l'altre, de ser agafat per l'altre, d'alçar-lo, de deixar-lo al terra... em ve de gust crear una peça sobre aquesta tactilitat. Pel que fa a la qüestió de la solitud, en relació amb aquesta tactilitat, es tractava de veure de quina manera el moviment en aquest espai que anomenarem ***una casa*** podria ser reactivat per un únic ballarí cada cop. Es tracta de negociar amb l'invisible, amb l'espai buit, perquè aquest gust pel tacte sigui acceptable, alegre i envejable. Una comunitat tàctil i solituds arrencades a aquesta comunitat que haurien de renegociar aquesta relació física per fer-la viable. Vaig partir d'aquest sistema: compondre una dansa, una peça matriu amb tots els ballarins, que haurien de treballar a partir de desitjos de tactilitat i, tot seguit, arrencar els ballarins de la comunitat i estudiar, desplegar la partitura de les seves danses.

També tinc ganes de sortir d'aquesta relació contingut/continent, la comunitat i els murs. Era important que la comunitat i el seu marc apareguessin junts. Com en un trencaclosques en què les peces serien els solos o els duos, la forma no es fa evident fins al moment en què tot és present i tot s'entrellaça. Per a l'escena, imagino una estructura modular, amb elements que corresponen a cada ballarí, de manera que la relació amb el buit, amb la manca, sigui palpable, però també de manera que, des del moment en què tots els ballarins són presents, aquest espai pugui tancar-se i donar pas a la peça «matriu».

***Une maison* apareix com l'espai-temps privilegiat d'una trobada. Com definiries el que fa que aquest «estar junts» sigui possible i necessari?**

Després d'haver creat durant anys peces molt estàtiques, posturals, que creia necessàries per la manera que en aquell moment tenia d'observar el món, ara l'actitud postural escènica ja no em convenç gens. Tinc la necessitat d'afegir moviment a les meves produccions. La qüestió de la dansa és realment punyent. Per a aquesta nova creació es tracta d'analitzar el que em posa en moviment i el que jo poso en moviment. M'agrada molt aquesta idea de ser alhora voluntari i totalment involuntari en el que m'empeny a moure'm. És una paradoxa constant: em moc perquè em mouen, però movent-me, alhora moc alguna cosa que, en un moment determinat, influirà en la meua manera de moure'm. Es tracta d'un flux, una circulació, un efecte papallona constant. Es desencadena alguna cosa i se succeeixen múltiples relacions de causa-efecte. Si ho tradueixo en termes de relacions físiques, és qüestió de balanç, d'equilibri, d'atracció, de repulsió... i tot això, ho noto, em fa posar a treballar. Des de fa alguns anys, el paradigma del moviment dels planetes entre ells, la qüestió de la corba, de les espirals o del circular cada cop ocupen més espai, mentre que a l'inici totes les meves obres eren molt ortonormals. També té alguna cosa de cel·lular, d'altres formes de comunitat. La desmultiplicació o la fusió només poden existir amb la presència de l'altre. Ara vull portar aquesta relació al tacte, vull incloure la tactilitat a la meua obra.

Estar junts. Per ser mogut i poder moure. Aquesta és per a mi la qüestió del moviment: la necessitat de ser mogut perquè l'altre et mou, en una relació emissor-receptor constant. Estar junts en el moviment. Un moviment com a flux continu, sense subjecció, del qual no podem ni designar el punt de partida, com passa amb els fluxos del mar, del vent.

De tant en tant, voler arrencar un ballari d'aquest flux, com a principi de composició, potser és també una manera d'oferir novament espais a aquest flux, una manera de recordar que nosaltres mateixos el produïm, que en som parts implicades. Potser és això, ***une maison***, una casa: repensar el nostre lloc dins alguna cosa més gran, adonar-se que això sorgeix de les persones per adreçar-se a altres persones.

Sento que és una peça que creix des de dins, mentre que en les meves últimes creacions buscava una dansa a l'exterior per integrar-la al meu univers. Aquest desig que neix de l'interior, l'he d'acollir. No em trobo en un procés de pensar, sinó d'acollir ***une maison***, una casa.

Invertir completament la relació continent-contingut, acollir i deixar-se habitar per una casa: el canvi de perspectiva és vertiginós.

Una casa també pot ser un espai mental, o grups que es reuneixen en moments molt concrets. És alguna cosa que fa que, en un moment determinat, les persones estiguin juntes, i aquest conjunt té alguna cosa de necessària. M'agrada denominar-ho ***una casa***. Això té a veure amb els jocs dels infants que dibuixen amb guix al terra; és una casa perquè així ho hem decidit. És només un sistema de pensament.

Parafrasejant Marguerite Duras: «passi el que passi, una casa sempre serà una casa familiar», sense importar-ne la família. Podem inventar-nos una família.

Als arxius de l'Association Fragile trobem una citació en què afirmes: «No tinc casa, així que em dedico a crear una família». Amb perspectiva, després de tantes peces, en el moment en què comences a treballar en *une maison*, què ens en pots dir, d'aquesta família?

És proteïforme. La meua família no té marc. És una relació privilegiada amb persones, a través de les pràctiques, la dansa, la llum, l'espai. Em rodejo de fluxos amb velocitats diferents, que es mantenen o es creuen. De vegades hi ha persones amb les quals visc històries molt llargues, i en altres casos tot el contrari. També hi ha les relacions que tinc amb els objectes que apareixen a les peces, el gust per la geometria sempre hi és present.

Els fantasmes, les reminiscències... aquests elements formaran part d'*une maison*?

Torno a les meves històries de fantasmes, que m'encanten, per explicar la presència dels que no hi són o dels que potser no hi han estat mai. O fins i tot dels que encara han d'arribar. M'agrada molt la qüestió del buit, un buit ple d'històries i de futur. En una casa només hi som de passada. Tinc moltes ganes d'abordar aquesta idea de pas.

Quan parlo de fantasmes, és per designar un buit habitat, que acull estats de presència molt tranquils, ni el pes ni el patiment del que ha passat, ni la por pel que pot succeir. Més que d'absència, parlaria d'una «no presència», deliciosa, feta de petites sensacions, de vibracions. Tots portem amb nosaltres una comunitat i hem de donar-li el seu lloc, a aquesta comunitat heteròclita. Quan treballo amb algú que ha treballat amb algú que ha treballat amb algú, aquest algú també hi és present.

Tant el cos com la casa són espais de pas. La qüestió transicional és omnipresent. Durant molt de temps, en les meves obres es traduïa en la presència d'objectes per anar cap a l'altre. Aquests objectes transicionals han deixat lloc a una mica de tactilitat, i després l'element de transició ha estat el buit. Tinc ganes de tornar a aquesta transició directa, com passa amb els nens.

Una casa també evoca olors, records tàctils, rastres. Aquestes empremtes sensorials, formen part de les lògiques de la creació?

M'agradaria provar de buscar la sensació, no una sensació que es tanqui en ella mateixa, sinó una sensació oberta, que tendeixi cap a l'exterior. No voldria una obra que es limiti a la tactilitat. Més enllà d'això, busco alguna cosa gairebé voluble. També hi ha aquesta separació de l'abstracció, no cal que la sensació i la ficció agafin avantatge sobre el flux de vitalitat que cerco.

Hi haurà necessàriament dos pols, les solituds i el grup, serà polisèmic, però em ve de gust alguna cosa que quedi capturada en un moviment, de manera que les extraccions de solos a l'espai desvetllin les sensacions, un diàleg constant amb l'exterior. En aquest moment, estic més interessat en les formes visibles, copsables, de l'exterior que no pas en les experiències somàtiques. Les cases també són llocs de festa. Una explosió d'alegria, quan ningú no mira, també forma part de la intimitat.

Es tanca un cicle de creacions, t'has fet teus els objectius del Centre Coreogràfic. A través d'aquesta peça, no es tracta, en certa manera, de portar a escena i compartir amb el públic aquesta experiència que dus a terme diàriament, entre els murs del Centre Coreogràfic Nacional?

Quan parlo d'*une maison*, crec que l'obra també conté el desig d'aplegar experiències plàstiques, experiències de dansa, noves, però també inscrites en el passat, un desig de reconvocar coses. **Una casa** com un espai per reunir el que de vegades està una mica dispers. Precisament per això vaig presentar la candidatura al Centre Coreogràfic de Montpeller, amb el desig de trobar un espai que pogués contenir totes aquestes experiències que podrien semblar allunyades les unes de les altres. Donar un espai a aquestes pràctiques diferents posarà el focus en la seva coherència. Es tracta d'una lògica prospectiva, per tal de veure cap a on tendeix. No és cap mena de balanç, sinó que més aviat diria que es tracta d'una matriu viva, que germina.

És «l'altre lloc» el que fa que les parets cobrin vida. Quan sento a parlar de construir murs, penso en construir finestres i una porta! En primer lloc, les obertures. Les parets venen després, justament per fer possibles aquestes obertures. Per mi, un mur connecta dues obertures. És molt probable que el fet d'haver abordat el projecte del CCN com un lloc d'obertura –que s'ha de creuar, que ha d'entrecruar pràctiques, estètiques i pensaments de tota mena, excepte unívocs– influeixi en aquest projecte de creació.

PREMSA
MERCÈ ROS
93-256 26 14
mros@mercatflors.cat
www.mercatflors.cat

MERCAT DE LES FLORS
Consorci format per

Amb la col·laboració*

